

C

CCE PR
REVISED

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE – 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 2020

S.S.L.C. EXAMINATION, SEPTEMBER, 2020

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 25. 09. 2020]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 67-S

Date : 25. 09. 2020]

CODE NO. : 67-S

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : Third Language — SANSKRIT

तृतीय भाषा — संस्कृतम्

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Private Repeater)

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

[Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನೆ
I. 1.	समुचितोत्तरचयनप्रश्नानाम् उत्तराणि । “जनकः” अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति । (A) माता (B) पिता (C) भ्राता (D) नेता । उत्तरम्: (B) पिता	10 × 1 = 10 1

PR (C) - # 41031 (MA)

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
2.	<p>“तमः” अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति ।</p> <p>(A) सकाशः (B) आकाशः</p> <p>(C) प्रकाशः (D) अवकाशः ।</p> <p>उत्तरम्: (C) प्रकाशः</p>	1
3.	<p>“रामः” अत्र एषा विभक्तिः भवति ।</p> <p>(A) प्रथमा विभक्तिः (B) द्वितीया विभक्तिः</p> <p>(C) पञ्चमी विभक्तिः (D) सप्तमी विभक्तिः ।</p> <p>उत्तरम्: (A) प्रथमा विभक्तिः</p>	1
4.	<p>“गच्छति” अत्र एषः लकारः भवति ।</p> <p>(A) लिट् लकारः (B) लृट् लकारः</p> <p>(C) लेट् लकारः (D) लट् लकारः ।</p> <p>उत्तरम्: (D) लट् लकारः</p>	1
5.	<p>“अयच्छत्” अत्र एषः पुरुषः भवति ।</p> <p>(A) प्रथमपुरुषः (B) मध्यमपुरुषः</p> <p>(C) उत्तमपुरुषः (D) अन्यपुरुषः ।</p> <p>उत्तरम्: (A) प्रथमपुरुषः</p>	1
6.	<p>“श्रुत्वा” अत्र एषः प्रत्ययः अस्ति ।</p> <p>(A) क्तवत् प्रत्ययः (B) तुमुन् प्रत्ययः</p> <p>(C) तव्यत् प्रत्ययः (D) क्त्वा प्रत्ययः ।</p> <p>उत्तरम्: (D) क्त्वा प्रत्ययः</p>	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
7.	“बालकः विद्यालये पठति” । अत्र रेखाङ्कितपदस्य कारकम् इदं भवति । (A) सम्प्रदानकारकम् (B) अपादानकारकम् (C) करणकारकम् (D) अधिकरणकारकम् । उत्तरम् : (D) अधिकरणकारकम्	1
8.	“मध्यमः” अत्र अर्थविवरणम् एवं भवति । (A) अन्ते भवः (B) आदौ भवः (C) मध्ये भवः (D) पश्चात् भवः । उत्तरम् : (C) मध्ये भवः	1
9.	एषु समूहेतरपदम् इदं भवति । (A) कृत्वा (B) गत्वा (C) विमृश्य (D) नत्वा । उत्तरम् : (C) विमृश्य	1
10.	कर्मकारकस्य विभक्तिः एषा भवति । (A) प्रथमा विभक्तिः (B) द्वितीया विभक्तिः (C) तृतीया विभक्तिः (D) चतुर्थी विभक्तिः । उत्तरम् : (B) द्वितीया विभक्तिः	1
II.	चतुर्थपदं लिखत ।	5 × 1 = 5
11.	वदतु – संस्कृतम् :: जयतु – ..... । उत्तरम् : भारतम्	1
12.	मेरठनगरं गतवान् – विवेकानन्दः :: ग्रन्थालयं गतवान् – ..... । उत्तरम् : अखण्डानन्दः	1
13.	दाशरथिः – रामः :: आज्ञनेयः – ..... । उत्तरम् : हनूमान्	1
14.	कालपर्ययात् शिक्षा – क्षयं गच्छति :: सुबद्धमूलाः पादपाः – ..... । उत्तरम् : निपतन्ति	1
15.	तमोघ्नः – सूर्यः :: प्रणमतां चिन्तामणिः – ..... । उत्तरम् : महाबलः ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
III.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।	5 × 1 = 5
16.	विशिष्टाद्वैतसिद्धान्तप्रतिपादकः कः ? उत्तरम् : विशिष्टाद्वैतसिद्धान्तप्रतिपादकः श्रीरामानुजाचार्यः ।	1
17.	लङ्कानगरं केषां राजधानी ? उत्तरम् : लङ्कानगरं यातुधानानां (राक्षसानां) राजधानी ।	1
18.	कः कुण्डलीकृतनागेन्द्रः ? उत्तरम् : गणेशः कुण्डलीकृतनागेन्द्रः ।	1
19.	तनुवाग्विभवः कः ? उत्तरम् : तनुवाग्विभवः कालिदासः ।	1
20.	तद्धितान्तं नाम किम् ? उत्तरम् : तद्धितप्रत्ययान्तं पदं तद्धितान्तम् ।	1
IV.	द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	6 × 2 = 12
21.	विश्वसंस्कृतपुस्तकमेला कुत्र सम्पन्ना ? मेलायाः आयोजिका संस्था का ? उत्तरम् : विश्वसंस्कृतपुस्तकमेला बेङ्गलूरुनगरे सम्पन्ना । मेलायाः आयोजिका संस्था संस्कृतभारती ।	2
22.	मेलुकोटे क्षेत्रे आकर्षकस्थानानि कानि ? उत्तरम् : कल्याणीतीर्थम्, अक्कनकोळ, तङ्गियकोल, रायगोपुरम्, एकशिलानिर्मिताः 60 पादपरिमितोन्नताः निराधाराः चत्वारः स्तम्भाः इत्यादीनि मेलुकोटे क्षेत्रे आकर्षकस्थानानि ।	2
23.	कीदृशः महाबलः वः पातु ? उत्तरम् : प्रणमतां चिन्तामणिः, निशामणि शिरोमणिः, कपाली, लोकपाली च महाबलः वः पातु ।	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
24.	<p>कः महाभारतं रचितवान् ? भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि अस्ति ?</p> <p>अथवा</p> <p>कतिविधाः जनाः देवं भजन्ते ? ते च के ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>महर्षिवेदव्यासः महाभारतं रचितवान् । भगवद्गीता महाभारतस्य भीष्मपर्वणि अस्ति ।</p> <p>अथवा</p> <p>चतुर्विधाः जनाः देवं भजन्ते । ते च आर्तः, जिज्ञासुः, अर्थार्थी, ज्ञानी च ।</p>	2
25.	<p>हनूमान् सीतायै किं प्रायच्छत् ? कम् आदाय लङ्कातः प्रतस्थे ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>हनूमान् सीतायै श्रीरामप्रेषितम् अङ्गुलीयकं प्रायच्छत् । चूडामणिम् आदाय लङ्कातः प्रतस्थे ।</p>	2
26.	<p>कालपर्ययात् का क्षयं गच्छति ? किं किं च शाश्वतं तिष्ठति ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>कालपर्ययात् शिक्षा क्षयं गच्छति । हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति ।</p>	2
V.	संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।	1 × 2 = 2
27.	<p>ವಾಯುವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕಲಾರವು.</p> <p>Air is everywhere, Animals can't live without air.</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>वायुः सर्वत्र सञ्चरति । वायुं विना प्राणिनः न जीवन्ति ।</p>	1
VI.	कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।	1 × 2 = 2
28.	<p>भारतदेशे कृषकाः ग्रामेषु निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
VII. 29.	<p>विग्रहवाक्यं लिखत ।</p> <p>a) महोत्सवः । b) शूलपाणिः ।</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>समस्तपदं लिखत ।</p> <p>a) पुराणस्य कथा = ... b) दिनं दिनम् = ...</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>a) महान् च असौ उत्सवः च । b) शूलं पाणौ यस्य सः ।</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>a) पुराणकथा । b) प्रतिदिनम् ।</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>1 1 1 1</p>
VIII. 30.	<p>लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत ।</p> <p>“पदारविन्दम्” ।</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>अलङ्कारस्य नाम : रूपकम् । लक्षणम् : विषयभेदतादृष्यरञ्जनं विषयस्य यत् । अभेदो रूपकस्यात् उपमानोपमेययोः ।</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>2</p>
IX. 31.	<p>यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।</p> <p>“गच्छ अद्य अहं पुस्तकं न दास्यामि ।”</p> <p>कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>“एकाग्रता” इति पाठः । ग्रन्थपालः अवदत् । अखण्डानन्दम् अवदत् ।</p>	<p>2 × 3 = 6</p> <p>1 1 1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्												
32.	<p>“सागर इव तिष्ठतु ते यशः”</p> <p>कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>“दाने सर्वं प्रतिष्ठितम्” इति पाठः ।</p> <p>शक्रः अवदत् ।</p> <p>कर्णम् अवदत् ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>												
X. 33.	<p>सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।</p> <p>a) सेवक इति</p> <p>b) वदनाम्बुजे</p> <p>c) युगादारभ्य ।</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>a) सेवकः + इति → विसर्गसन्धिः ।</p> <p>b) वदन + अम्बुजे → सवर्णदीर्घसन्धिः ।</p> <p>c) युगात् + आरभ्य → जश्त्वसन्धिः ।</p>	<p>3 × 1 = 3</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>												
XI.	<p>प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दो नाम लिखत ।</p>	<p>1 × 3 = 3</p>												
34.	<p>“साहित्यसङ्गोतकलाविहीनः” ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>त</td> <td>त</td> <td>ज</td> <td>गुगु</td> </tr> <tr> <td>- - U</td> <td>- - U</td> <td>U - U</td> <td>- -</td> </tr> <tr> <td>साहित्य</td> <td>सङ्गीत</td> <td>कलाविहीनः</td> <td></td> </tr> </table> <p>छन्दो नाम : इन्द्रवज्रा ।</p> <p>अक्षराणि : 11</p> <p>गणाः : त - त - ज - गुरु - गुरु ।</p>	त	त	ज	गुगु	- - U	- - U	U - U	- -	साहित्य	सङ्गीत	कलाविहीनः		<p>3</p>
त	त	ज	गुगु											
- - U	- - U	U - U	- -											
साहित्य	सङ्गीत	कलाविहीनः												

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
36.	<p>ಭೋಜರಾಜ: ।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್:</p> <p>ಕವಿ: : ಭೋಜರಾಜ:</p> <p>ದೇಶ: : ಮಾಲವದೇಶ:</p> <p>ಕಾಲ: : ಏಕಾದಶಶತಕಮ್</p> <p>ಕೃತಯ: : 1. ಚಾಣಕ್ಯನೀತಿ: 2. ತತ್ವಪ್ರಕಾಶ: 3. ಸಿದ್ಧಾಂತಸಂಘ್ರಹ: 4. ಸಮರಾಂಗಣಸೂತ್ರಧಾರ: 5. ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನಮ್ 6. ಚಂಪೂರಾಮಾಯಣಮ್ ಇತ್ಯಾದಯ: ।</p>	1 1 1
XIII.	<p>ಪದ್ಯಪಾಠಸ್ಯ ನಾಮ ಉಲ್ಲಿಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಪಞ್ಚಛೈ: ವಾಕ್ಯೈ: ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಯಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ, ಆಡ್ಗಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಲಿಖತ ।</p>	4 × 3 = 12
37.	<p>ಶ್ರದ್ಧಾಬಾಲ್ಲಭತೇ ಜ್ಞಾನಂ ತತ್ಪರಸ್ಸಂಯತೇಂದ್ರಿಯ: । ಜ್ಞಾನಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪರಾಂ ಶಾಂತಿಮಚಿರೇಣಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ।।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್:</p> <p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಜೀವನಯೋಗ:” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಿಯಾಗಿ, ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿರವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ, ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.</p>	1 2
38.	<p>ಪ್ರಜಾನಾಮೇವ ಭೂತೈಃ ಸ ತಾಭ್ಯಾಂ ಬಲಿಮಗ್ರಹೀತ್ । ಸಹಸ್ರಗುಣಮುತ್ಸ್ರಷ್ಟುಮಾದತ್ತೇ ಹಿ ರಸಂ ರವಿ: ।।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್:</p> <p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಇಂದ್ರ: ಕ್ಷೀರನಿಧಾವಿವ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ದಿಲೀಪ ಮಹಾರಾಜನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೇ ಅವರಿಂದ ಕಂದಾಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸೂರ್ಯನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅವಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾವಿರಾರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವಂತೆ ದಿಲೀಪನು ತಾನು ಪಡೆದ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕರದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.</p>	1 2

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನೆ
39.	<p>ಅಶನ ಭಿನ್ನಂ ವಸನಂ ಭಿನ್ನಮ್ ರೂಪಂ ಭಿನ್ನಂ ರೀತಿರಪಿ । ಭಿನ್ನಂ ಭಾಗ್ಯಂ ಭಿನ್ನೋ ವರ್ಣಃ ಭಿನ್ನಂ ಸರ್ವಂ ಭೇದದೃಶೋ ॥</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಸನಾತನೀ ನೋ ಬಾಹ್ನಾತಿ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಭಾರತ ವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಗಳಿವೆ. ತೋಡುವ ವಸ್ತ್ರಗಳೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ರೂಪ-ಲಾವಣ್ಯಗಳು, ಜೀವನದ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಭಾಗ್ಯ, ಅದೃಷ್ಟ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಮೈಬಣ್ಣಹೊಂದಿದ್ದು ಭೇದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸನಾತನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p>	3
40.	<p>ಆಕಾರಸದೃಶಪ್ರಜಃ ಪ್ರಜಯಾಸದೃಶಾಗಮಃ । ಆಗಮೈಃ ಸದೃಶಾರಮ್ಭಃ ಆರಮ್ಭಸದೃಶೋದಯಃ ॥</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಇಂದ್ರಃ ಕ್ಷೀರನಿಧಾವಿವ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ದಿಲೀಪ ಮಹಾರಾಜನು ಆಜಾನುಬಾಹುವಾಗಿ ದೃಢಕಾಯನಾಗಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮಫಲವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.</p>	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XIV.	पद्यपाठस्य नाम विलिख्य पद्यं पूरयत ।	1 × 3 = 3
41.	<p>आरम्भगुर्वी .....</p> <p>..... ।</p> <p>.....</p> <p>..... खलसज्जनानाम् ॥</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>पद्यपाठस्य नाम – सूक्तिपीयूषम् ।</p> <p>आरम्भगुर्वी क्षयिणी क्रमेण</p> <p>लघ्वीपुरा वृद्धिमती च पश्चात् ।</p> <p>दिनस्य पूर्वार्धपरार्धभिन्ना</p> <p>छायेवमैत्री खलसज्जनानाम् ॥</p>	3
XV.	दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।	3 × 4 = 12
42.	<p>कुरुक्षेत्रे कर्णार्जुनयोः युद्धं कथम् आसीत् ?</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>कुुरुक्षेत्रे कर्णनिगुण अर्जुननिगुण भूयैकवद युद्धे नडेयुत्तिक्त्तु. शुरै कृष्णने अर्जुनन सारधियागिद्धनु. कर्णार्जुनर बाण प्रयुगे कौशलवन्नु एल्लरु विसृयदिन्द नुडेयुत्तिद्धरु. ए सन्दभेदल्लि अर्जुनन बाण प्रयुगेदिन्द कर्णन रधवु एन्दु युगेजन दुर हिन्दे सरियुत्तिक्त्तु. कर्णन बाणप्रयुगेदिन्द अर्जुनन रधवु सल्लु मारु हिन्दे सरियुत्तिक्त्तु.</p> <p>अर्जुननदु देवनिमिड रध. सकुत्तु हनुमन्तने अर्जुनन रधद ध्वज पतुकैयल्लि विरुजमननगिद्धाने. अल्लदे सुतः कृष्णपरमारुत्तुने रधद सारधियागिद्धाने. हिगिद्धरु कर्णनु तन्नु बाणप्रयुगेदिन्द अर्जुनन रधवन्नु हिमैत्तिसुत्तिद्धनेन्दरे अवरिबुड मधुद युद्धद तीवुरैयन्नु कल्लिसिगुणुलु सधुदुवल्ल. ए अंशकल्लन्नु डकगुणुडिरडेकु.</p>	4

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
43.	<p>“ಭಾರತಸ್ಯ ಆದರ್ಶಿನಾರಿ ಉಭಯಭಾರತಿ” ಕಥಮ್ ? ವರ್ಣಯತ ।</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>“ವಿಕ್ರಮಃ ವೇತಾಲಶ್ಚ” ಪಾಠಸ್ಯ ಕಥಾಂ ಲಿಖತ ।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ನರ್ಮದಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಎಂಬ ನಗರವಿತ್ತು. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲಾ ರೀತಿಯ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ‘ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರ’ ಎಂಬ ಮಹಾ ಪಂಡಿತನಿದ್ದನು. ಇವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯೇ ಉಭಯ ಭಾರತಿ.</p> <p>ಉಭಯ ಭಾರತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರರಿಗೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೂ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬುದು ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬುದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಾಯಕರಾಗಿ ಉಭಯ ಭಾರತಿಯೇ ಆಯ್ಕೆಯಾದರೆಂದರೆ ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ವಾದದಲ್ಲಿ ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರರು ಸೋತಾಗ ಸ್ವತಃ ಉಭಯ ಭಾರತಿಯೇ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ವೇದಾಂತದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅವಳನ್ನು ನರ್ಮದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಉಭಯ ಭಾರತಿ ಭಾರತದ ಆದರ್ಶ ನಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ‘ಧರ್ಮಧ್ವಜ’ ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಮೂವರು ರಾಣಿಯರಿದ್ದರು. ಅವರೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯವಳು ಇಂದುಲೇಖಾ, ಎರಡನೆಯವಳು ತಾರಾವಳೀ, ಮೂರನೆಯವಳು ಮೃಗಾಂಕವತೀ.</p> <p>ಒಮ್ಮೆ ಇಂದುಲೇಖಿಯು ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಉತ್ಪಲ ಪುಷ್ಪವು ಅವಳ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲು ತುಂಬಾ ಗಾಯವಾಗಿ ಮೂರ್ಛಿತರಾದಳು.</p>	4

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
44.	<p>ದ್ವಿತೀಯ ರಾಣಿ ತಾರಾವಳಿ ಉಪರಿಗೆಯ ಮೇಲ ಮಲಗಿರುವಾಗ ಮೈಮೇಲೆ ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣಗಳು ಬಿದ್ದು ಮೈಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಿರುಚಿಕೊಂಡಳು.</p> <p>ಮೂರನೆಯ ರಾಣಿ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ರಾಜನಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಯಾರದೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಒನಕೆಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮೈಮೇಲೆ ಹುಣ್ಣುಗಳಾದವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಳು.</p> <p>ಹೀಗೆ ಮೂವರು ರಾಣಿಯರ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಬೇತಾಳವು ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಕೋಮಲವತಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ವಿಕ್ರಮನು ಕೇವಲ ಧ್ವನಿ ಶ್ರವಣದಿಂದಲೇ ಗಾಯವಾದ ಮೂರನೇ ರಾಣಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಮಲವತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಉತ್ತರವಿರಬೇಕು.</p> <p>“ಸನಾತನಿ ನೋ ಬಧ್ನಾತಿ” ಪಾಠಾನುಸಾರಂ ಭಾರತಸ್ಯ ವಿವಿಧತಾಯಾಮ್ ಏಕತಾಂ ವರ್ಣಯತ </p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>“ಸನಾತನಿ ನೋ ಬಧ್ನಾತಿ” ಈ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಕವಿಯು ಭಾರತದ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.</p> <p>ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿದ್ದು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳು ಜೀವನದ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳು, ಬೇರೆಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳು, ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕುಲಗಳು, ಅನೇಕ ಮತ-ಧರ್ಮಗಳು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ.</p> <p>ಇನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ, ತೊಡುವ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ರೂಪ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಬಣ್ಣ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ. ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಅಖಂಡದೇಶ ಭಾರತ. ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ಒಂದೇ. ನಮಗೆ ಸಾಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಕೇಂದ್ರಗಳು ಒಂದೇ, ನಮ್ಮ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.</p> <p>ಹಿಮಾಲಯವೇ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯ ಪರ್ವತ, ಗಂಗೆಯೇ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯತಾಯಿ. ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟೇ ಬಾಹ್ಯಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಂತರಂಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ಭಾರತೀಯ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿರಿಸಿದೆ.</p>	4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XVI.	अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।	5 × 1 = 5
45.	<p>नदीषु नर्मदानदी पवित्रतमा वर्तते । एषा नदी मध्यप्रदेशे प्रवहति । अस्याः तीरे माहिष्मती नाम नगरी शोभते । माहिष्मती नगरे जनानां सम्पर्कभाषा संस्कृतं वर्तते । तत्र एव प्रख्यातः पण्डितः मण्डनमिश्रः वसति । तस्य धर्मपत्नी उभयभारती । अस्याः पूर्वतनं नाम सरसवाणी । एषा सकलविद्या पारङ्गता । उभयभारती नर्मदा विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः अपि आसीत् । भारतस्य आदर्शनारी उभयभारती प्रातस्स्मरणीया वर्तते ।</p> <p>प्रश्नाः —</p> <p>i) नर्मदानदी कुत्र प्रवहति ?</p> <p>ii) माहिष्मती नगरे कः वसति ?</p> <p>iii) मण्डनमिश्रस्य धर्मपत्नी का ?</p> <p>iv) उभयभारती कस्य विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः आसीत् ?</p> <p>v) भारतस्य आदर्शनारी का ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>i) नर्मदानदी मध्यप्रदेशे प्रवहति ।</p> <p>ii) माहिष्मती नगरे प्रख्यातः पण्डितः मण्डनमिश्रः वसति ।</p> <p>iii) मण्डनमिश्रस्य धर्मपत्नी उभयभारती ।</p> <p>iv) उभयभारती नर्मदाविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः आसीत् ।</p> <p>v) भारतस्य आदर्शनारी उभयभारती ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
XVII.	दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।	1 × 5 = 5
46.	<p>“कर्नाटकराज्योत्सवः”</p> <p>अथवा</p> <p>“परिसरसंरक्षणम्” ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>i) पीठिका</p> <p>ii) विषयनिरूपणम्</p> <p>iii) उपसंहारः ।</p>	<p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्										
XVIII. 47.	<p>पत्रं लिखत ।</p> <p>शिवमोग्ग मण्डलस्य सर्वकारीय विद्यालयस्य छात्रः/छात्रा इति मत्त्वा देहलीनगरे वर्तमानं पितरं प्रति आत्मनः परीक्षासिद्धताविषये पत्रं लिखत ।</p> <p>अथवा</p> <p>कारणं संसूच्य दिनत्रयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्र लिखत ।</p> <p>उत्तरम्:</p> <p>परीक्षासिद्धताविषये पितरं प्रति पत्रम्</p> <p>श्रीः</p> <p>कुशलम्, शिवमोग्ग</p> <p>दिनाङ्कः ०३-०३-२०२०</p> <p>पूज्यपितृचरणारविन्दयोः साष्टाङ्गं प्रणामाः । अहम् अत्र कुशली/कुशलिनी । भवान् देहलीनगरे कुशली इति भावयामि । आगामिनि मार्च मासे एस्०एस०एल०सि० परीक्षा भविष्यति । अतः अहोरात्रं पठन् / पठन्ती अस्मि । भवान् कदा आगमिष्यति ? गृहे माता अनुजः अनुजा च कुशलिनः । भवान् पत्रं लिखतु ।</p> <p>वन्दनानि ।</p> <p>भवतः पुत्रः / पुत्री</p> <p>प्रभाकरः / प्रभा</p> <p>पत्रसङ्केतः</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>सकाशात्,</td> <td>सविधे,</td> </tr> <tr> <td>प्रभाकरः / प्रभा,</td> <td>निरञ्जनशास्त्री</td> </tr> <tr> <td>सर्वकारीय प्रौढशाला</td> <td>कर्नाटकभवनम्</td> </tr> <tr> <td>शिवमोग्ग-५७७५०२</td> <td>नवदेहली ।</td> </tr> <tr> <td>पिन् ५ ६ ० ० ० ३</td> <td>पिन्</td> </tr> </table> <p>अथवा</p>	सकाशात्,	सविधे,	प्रभाकरः / प्रभा,	निरञ्जनशास्त्री	सर्वकारीय प्रौढशाला	कर्नाटकभवनम्	शिवमोग्ग-५७७५०२	नवदेहली ।	पिन् ५ ६ ० ० ० ३	पिन्	<p>1 × 5 = 5</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>
सकाशात्,	सविधे,											
प्रभाकरः / प्रभा,	निरञ्जनशास्त्री											
सर्वकारीय प्रौढशाला	कर्नाटकभवनम्											
शिवमोग्ग-५७७५०२	नवदेहली ।											
पिन् ५ ६ ० ० ० ३	पिन्											

